

[Főoldal](#) > ... > [Jogi Lépések Indítása](#) > [Az EU És a Tagállamok Igazságszolgáltatási Rendszerei](#) > [A Tagállamok Szakosított Bíróságai](#) > [Austria](#)

A tagállamok szakosított bíróságai

Tartalomszolgáltató:

Ausztria

Ausztria

Ez a szakasz a polgári és büntetőügyekben eljáró ausztriai különös hatáskörű bíróságokról nyújt tájékoztatást.

Különös hatáskörű bíróságok

Főszabály szerint minden rendes bíróság hatáskörrel rendelkezik minden olyan polgári és büntető igazságszolgáltatási ügyben, amely az adott szervezeti szinthez (a körzeti bíróságokhoz [*Bezirksgericht*], illetve az első- vagy a másodfokú bíróságokhoz) tartozik.

A legnagyobb ausztriai városokban különös hatáskörű bíróságok is működnek:

- Bécsben öt ilyen bíróság működik: a Bécsi Tartományi Büntetőbíróság (*Landesgericht für Strafsachen Wien*), a Bécsi Tartományi Polgári Bíróság (*Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien*), a Bécsi Munkaügyi és Szociális Bíróság (*Arbeits- und Sozialgericht Wien*), a Bécsi Kereskedelmi Bíróság (*Handelsgericht Wien*) és a Bécsi Körzeti Kereskedelmi Bíróság (*Bezirksgericht für Handelssachen Wien*); és
- két ilyen bíróság működik Grazban: a Grazi Tartományi Büntetőbíróság (*Landesgericht für Strafsachen Graz*) és a Grazi Tartományi Polgári Bíróság (*Landesgericht für Zivilrechtssachen Graz*).

Munkaügyi viták alatt alapvetően a munkaügyi és szociális bíróságokról szóló törvény (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz [ASGG]*) 50. §-ában meghatározott, munkaviszonnal kapcsolatos polgári jogi jogviták értendők. Ezekre a polgári ügyekéhez hasonló, néhány speciális szabállyal kiegészített külön eljárásrend vonatkozik.

A munkaügyi vitákban első fokon a tartományi bíróságok járnak el (Bécsben a Munkaügyi és Szociális Bíróság), másodfokon a tartományi felsőbbbíróságok (*Oberlandsgerichte*), végső fokon pedig a Legfelsőbb Bíróság (*Oberster Gerichtshof*). A döntéseket bírói tanácsok (*Senate*) hozzák, amelyeket valamennyi eljárási szinten egy vagy több hivatásos bírósági tag (*Berufsrichter(innen)*), valamint a munkáltatói, illetve a munkavállalói oldalról egy-egy ülnök (*Laienrichter(innen)*) alkot.

A munkaügyi bíróságok határozataira elleni jogorvoslati eljárás hasonló a polgári eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárásokhoz, azonban kevesebb benne a jogorvoslati korlátozás. Így például alapvető jelentőségű jogkérdés esetén értékhátértől függetlenül minden esetben felülvizsgálati kérelem (*Revision*) nyújtható be a Legfelsőbb Bírósághoz.

A kereskedelmi jogvitákat alapvetően a bíróságok hatásköréről szóló törvény (*Jurisdiktionsnorm*) 51. §-a szerinti azon polgári jogi jogviták alkotják, amelyekben valamelyik fél vállalkozó. Ezeket – néhány különös szabály alkalmazása mellett – rendes polgári eljárásban tárgyalják. A bírói tanácsok által elbírált kereskedelmi ügyekben első és másodfokon egy, a kereskedelmi oldalról delegált ülnök is részt vesz (A Legfelsőbb Bíróságon azonban nem.)

A kartellekről szóló törvény (*Kartellgesetz*) szerinti kartellügyeket az elsőfokú kartellbíróságként (*Kartellgericht*) eljáró Bécsi Tartományi Felsőbíróság tárgyalja. Illetékessége az ország egész területére kiterjed. A kartellbíróság ítéletei elleni fellebbezéseket másod- és legfelsőbb fokon a fellebbezési kartellbíróságként (*Kartellobergericht*)

eljáró Legfelsőbb Bíróság bírálja el. A döntéseket bírói tanácsok hozzák, amelyeket másod- és legfelsőbb fokon is egy vagy több hivatásos bíró, valamint két minősített ülnök alkot. A két ülnököt az Osztrák Szövetségi Gazdasági Kamara (*Wirtschaftskammer Österreich*) és – néhány kivételtől eltekintve – a Munkavállalók Szövetségi Kamarája (*Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte*) jelöli ki (mindkettő egyet-egyet).

A peren kívüli eljárásokban (*Verfahren außer Streitsachen*) a bíróságok bizonyos, sajátos jellemzőkkel rendelkező magánjogi ügyekben döntenek (általában az egyezségek, a szülői felügyelettel kapcsolatos kérdések és más olyan ügyek tartoznak ide, amelyekben jellemzően nincs két ellenérdekű fél). Ezek esetében a peren kívüli eljáráshoz hasonló eljárásrend alkalmazandó.

Az ilyen ügyek többségében első fokon a körzeti bíróságok, másodfokon a tartományi bíróságok döntenek, harmadfokon pedig a Legfelsőbb Bíróság jár el. Első fokon egyesbíró (*Einzelrichter(in)*) vagy speciális képesítésű önálló bírósági tisztviselő (*Rechtspfleger(in)*), másod- és harmadfokon pedig három vagy öt hivatásos bíróból álló tanács dönt.

A peren kívüli eljárásban alkalmazott jogorvoslati eljárás típusa is hasonlít a polgári eljárásban alkalmazotthoz. Ezen eljárások különös jellege alapján azonban kevesebb a jogorvoslati korlátozás. Ezenkívül másodfokon szűk körben – az elsőfokú kérelmek és indítványok keretein túlmenően – új indítványok is tehetők.

A peren kívüli eljárások körébe tartozó ügyek sokfélesége miatt gyakran sokféle különös szabály vonatkozik az egyes tárgykorokra.

Közigazgatási bíróságok

Az alábbi közigazgatási bíróságok működnek Ausztriában:

- kilenc tartományi közigazgatási bíróság (*Landesverwaltungsgerichte*) – minden tartományban egy;
- két szövetségi közigazgatási bíróság: a Szövetségi Közigazgatási Bíróság (*Bundesverwaltungsgericht*) és a Szövetségi Pénzügyi Bíróság (*Bundesfinanzgericht*);
- a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (*Verwaltungsgerichtshof*).

A közigazgatási bíróságok elsősorban a közigazgatási szervek határozataival és eljárás nélkül meghozott közigazgatási aktsaival szemben benyújtott fellebbezéseket, valamint a megadott határidők közigazgatási hatóságok általi be nem tartásával kapcsolatos panaszokat (*Säumnisbeschwerden*) bírálják el.

A Szövetségi Pénzügyi Törvényszék a közigazgatási illetékekkel és díjakkal kapcsolatos fellebbezési ügyekben (néhány kivétellel), valamint adóügyi büntetőügyekben jár el, amennyiben ezeket a kérdéseket közvetlenül a szövetségi pénzügyi vagy adóhatóságok kezelik. A Szövetségi Közigazgatási Bíróság elsődlegesen a szövetségi hatóságok által más módon, közvetlen szövetségi közigazgatás keretében kiadott ítéletekkel szembeni fellebbezéseket bírálja el. A közigazgatási fellebbezési ügyekben egyéb esetekben általában a tartományi közigazgatási bíróságok járnak el.

A közigazgatási bíróságok ítéletei ellen bizonyos esetekben fellebbezés nyújtható be a Legfelsőbb Közigazgatási Bírósághoz. Az Alkotmánybíróság (*Verfassungsgerichtshof*) felkérhető az alkotmánysértéssel kapcsolatos ügyekben való döntéshozatalra, különösen az alapvető jogok megsértésével kapcsolatban.

Más különös hatáskörű bíróságok

Alkotmánybíróság (*Verfassungsgerichtshof*)

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság mellett Ausztria legfőbb bírói fórumainak egyike. Az Alkotmánybíróság székhelye a két másik legfelsőbb bírósághoz hasonlóan Bécsben található, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

Az Alkotmánybíróság elsődleges feladata az alkotmány betartásának ellenőrzése. Ez az alapvető jogokat is magában foglalja. Különösen a következő törvények, rendeletek és határozatok alkotmányosságát kell vizsgálnia:

- szövetségi és tartományi törvények;

- a közigazgatási szervek által kibocsátott rendeletek; valamint
- a közigazgatási bíróságok ítéletei.

Az Alkotmánybíróság ezeket a jogszabályokat szükség esetén meg is semmisítheti.

Más bíróságoktól eltérően az Alkotmánybíróság bírái nem hivatásos bírákként, hanem tiszteletbeli bírákként (*Honoratiorenrichter(innen)*) töltik be tisztségüket. E bíróság tagjai csak olyan kiemelkedő személyiségek lehetnek, akik valamilyen más beosztásban már sikeres jogi pályafutást tudhatnak maguk mögött. Az Alkotmánybíróság legtöbb bírója rész munkaidőben látja el a tisztségét, amely mellett folytathatja előző hivatását (például bírói vagy egyetemi tanári munkáját; köztisztviselők azonban nem lehetnek – ebben az esetben a közszolgálati jogviszonyukat meg kell szüntetni). Az Alkotmánybíróság rendszerint évente négy ülészakot tart.

Jogi adatbázisok

Az osztrák igazságügyi portál kezdőlapja (amely [itt](#) érhető el) általános tájékoztatást nyújt az osztrák igazságszolgáltatási rendszerről.

Ingyenes-e a hozzáférés az adatbázishoz?

Igen.

Kapcsolódó linkek

[A bíróságok hatásköre és illetékessége – Ausztria](#)

■ Last update: 25/10/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.